

No Cēsu rajona kopumā barikādēs piedalījušies ap 10 000 cilvēku

No aptuveni 64 000 kādreizējā Cēsu rajona iedzīvotājiem aptuveni 10 000 pirms 25 gadiem piedalījās barikādēs, aizstāvot galvaspilsētas stratēģiski svarīgākos punktus, aizstāvot ideju par brīvu Latviju, stāsta cēsnieks, bijušais tautfrontietis, Baltijas ceļa un barikāžu koordinators Ivars Prauliņš. No aptuveni 64 000 kādreizējā Cēsu rajona iedzīvotājiem aptuveni 10 000 pirms 25 gadiem piedalījās barikādēs, aizstāvot galvaspilsētas stratēģiski svarīgākos punktus, aizstāvot ideju par brīvu Latviju, stāsta cēsnieks, bijušais tautfrontietis, Baltijas ceļa un barikāžu koordinators Ivars Prauliņš.

Kaut arī savulaik tika veikta precīzāka uzskaitē, patlaban atliek paļauties tikai uz aptuvenām aplēsēm, jo visi pieraksti par to, kuri cilvēki devās uz barikādēm, cik ilgi tur uzturējās, kādas tehnikas vienības no Cēsu rajona sargāja Rīgu, tika iznīcināti pusgadu pēc barikādēm – pirms augusta puča – baidoties no tālākām iespējamām represijām.

Kā stāsta Prauliņš, daudzi uz Rīgu braukuši arī paši, spontāni. “Autobusi uz barikādēm veda cilvēkus divreiz dienā, dažreiz – biežāk. Cilvēki brauca no uzņēmumiem, no kolhoziem, pat no tehnikumiem. Cilvēki brauca, jo sajuta, ka tas ir jādara,” skaidro barikāžu koordinators.

Pēc viņa teiktā, svarīgākais barikāžu objekts, ko galvenokārt apsargāja cēsnieki, bijusi

Ministru Padome, tagadējais Ministru Kabinets. Tādēļ, ka tas bijis visvieglāk sasniedzams no Vidzemes puses. Ministru Padomes apsargāšanā iesaistītas arī tehnikas vienības – no kolhoziem, ceļu daļām u.tml. Savukārt viens no leģendāri dzeltenajiem “Ikarus” autobusiem atceļojis no Jāņmuižas, kurā Jāņmuižas tehnikums ierīkojis ēdnīcu.

Ja Jāņmuižas “Ikarus” stāvējis Ministru Padomes aizmugurē, uz Tērbatas ielas, tad tās fasādes pusi esot rotājis Cēsu pilsētas ģerbonis, uz gara kāta. “Iespējams, kāds bija pakēris līdzī no Dziesmu svētkiem,” smaidot atceras Prauliņš.

Taču cēsnieki bijuši arī vieni no pirmajiem, kuri sajutuši barikāžu draudīgumu. Jānis Beikmanis, Aivars Sproģis, Gunārs Puķe un vēl daudzi apsargājuši Ministru Padomi mirklī, kad sākusies Iekšlietu ministrijas apšaušana. “Viņi dzirdēja šāvienus, redzēja debesīs trasējošās lodes, bet nekāda informācija jau, protams, par to, kas notiek, neienāca. Sakaru praktiski nebija,” norāda Prauliņš.

Vienlaikus uz barikādēm jebkurā brīdī atradušies vismaz simts novadnieki. “Brauca strādnieki, inženieri, pūtēju orķestris un koristi. Visdažādākie cilvēki. Daži uz barikādēm bija dienu, daži – nedēļu. Kā nu kurš varēja,” atminas Prauliņš.

Patlaban Cēsis esot viena no retajām pilsētām ārpus Rīgas, kas vēl arvien piemin barikāžu notikumus, un ir to darījusi visas 24 reizes. Prauliņš pauž prieku, ka piemiņas pasākumu organizēšanā laika gaitā arvien vairāk iesaistījās Cēsu muzejs.

Informāciju sagatavoja:
Cēsu novada pašvaldības
Komunikācijas nodaļas vadītājs
Kārlis Pots

Foto: Latvijas Nacionālais vēstures muzejs